

ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІРТУАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мотузка Олена Миколаївна,

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності;

Національна академія статистики, обліку та аудиту;

Гінчук Лілія Іванівна,

кандидат економічних наук,
начальник управління правового забезпечення;
Державна служба статистики України

Власники бізнесу все частіше звертаються до провайдерів хмарних послуг для розширення або перенесення своїх ІТ-ресурсів до хмарного серверу. Хмарне сховище надається користувачу в необхідному обсязі, оплачується за фактом використання і позбавляє від необхідності купувати власну ІТ-інфраструктуру для зберігання даних і керувати нею [1]. Це забезпечує гнучкість, швидку масштабованість та надійність. Окрім цього, використання хмарного сервісу не тільки зручне, але й забезпечує безпеку, оскільки дані не будуть втрачені, навіть якщо щось піде не так із пристроєм, на якому зберігається інформація. Розвиток віртуального підприємництва на міжнародному рівні сприяє інтеграції унікального досвіду та трансформації цифрових технологій підприємств-партнерів навколо конкретного проекту, який кожне підприємство не може реалізувати окремо.

Під віртуальним підприємством розуміють певний стартап віртуальної форми ведення зовнішньоекономічного бізнесу з ефективною координацією бізнес-проектів, а під віртуальним підприємством, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність, розуміють інноваційну модель віртуальних організаційних структур, яка водночас є моделлю ведення бізнесу від ідеї до отримання прибутку та трансформація цифровізації, міжнародна інтеграція жорсткої конкуренції [2]. Сучасні технології віртуальної реальності дозволяють реалізувати ефективно зовнішньоекономічне підприємництво в нових економічних формах взаємодії постачальників, споживачів і конкурентів, зберігаючи при цьому функції та стилі управління класичного менеджменту як організацій, так і персоналу (мова йде про взаємодію):

- ✓ технології цифрових комунікацій;
- ✓ технології управління знаннями;

- ✓ технології моніторингу зовнішнього середовища;
- ✓ технології аналізування даних, у т.ч. попиту та пропозиції;
- ✓ технології 3D-модельювання ситуацій на ринку;
- ✓ технології управління виробництвом та планування ресурсів організації;
- ✓ технології виконання замовлень тощо.

На сьогоднішній день найбільш поширеними елементами віртуального підприємства є електронна комерція, е-банкінг та електронні (віртуальні) гроші.

Основним критерієм транснаціональних віртуальних підприємств є поєднання потужностей великих підприємств (нездатних швидко реагувати на зміни зовнішньополітичного середовища) з малими та середніми підприємствами (легко долають поріг змін, але дуже обмежені в ресурсах). Віртуальне підприємство зовнішньоекономічної діяльності, безумовно, розширює межі традиційного підприємства і повністю усуває географічні просторові бар'єри.

Однією з особливостей управління зовнішньоекономічною діяльністю віртуального підприємства є створення такої організаційно-структурної мережевої системи, коли ключові бізнес-процеси повністю визначають продуктивну реалізацію бізнес-проектів, а відносини з партнерами знаходяться на такому високому рівні, що задовольняють потреби клієнтів безбар'єрно. Ще однією особливістю управління зовнішньоекономічною діяльністю віртуального підприємства є усвідомлення вищим керівництвом рівня впливу управлінських рішень на інформаційно-технологічну складову виробничого процесу та формування корпоративної культури. Створені внутрішні віртуальні підрозділи повинні виконувати деякі функціональні обов'язки, які керівництво делегує їм чи певним зовнішнім організаціям для вирішення важливих ключових питань:

- ✓ наскільки обізнаний провідний персонал у сучасних цифрових технологіях;
- ✓ наскільки ефективна організація виробничого процесу прямо пропорційна позитивним наслідкам та виготовленню при цьому інноваційних товарів і послуг;
- ✓ наскільки компетентність вищого керівництва сприяє трансформації інформаційно-цифрових технологій, щоб віртуальне підприємство мало саме цей статус;
- ✓ наскільки потужний потенціал вищого менеджменту зовнішньоекономічної діяльності віртуального підприємства, щоб бути конкурен-

тоспроможним за умови непередбачуваних ризиків і кібернетичних загроз.

До основних конкурентних переваг менеджменту зовнішньо-економічної діяльності віртуальних підприємств можна віднести:

- ✓ менший термін надання хмарних послуг;
- ✓ нижчі сукупні витрати;
- ✓ повніше задоволення клієнтських потреб;
- ✓ гнучке пристосування до змін зовнішнього середовища;
- ✓ безбар'єрний вихід на сучасні ринки у нових сегментах.

В Україні питання хмарних послуг в 2022 році було врегульовано шляхом прийняття Закону України «Про хмарні послуги» [3]. З прийняттям цього закону поняття «хмара» стало не лише технологічним терміном в Україні, а й повноправним юридичним. Закон спрямований на врегулювання правових відносини, пов'язаних із обробкою та захистом даних під час використання технології хмарних обчислень, надання хмарних послуг. Окрім цього, закладає засади для розвитку платформ інформаційно-комунікаційних технологій, що базуються на хмарних обчисленнях та реалізації політики переваги (пріоритету) хмарного середовища (cloud first) у сфері державного управління, освіти, науки та інших сферах суспільного життя, що стане поштовхом для більш ефективної взаємодії держави та бізнесу.

Аналіз правління віртуальним підприємством зовнішньоекономічної діяльності є досить потужним процесом, який потребує економічної та психологічної підготовки, вміння детально аналізувати та систематизувати інформаційні ресурси, бізнес-процеси, інтелектуальні та виробничі можливості учасників та сучасне програмне завантаження їхнього обладнання.

Серед характеристик управління зовнішньоекономічною діяльністю віртуальних підприємств є невід'ємна складова сучасної економіки – інформація, яка виділяється в окремий фактор впливу під назвою «Інформаційна економіка». Виходячи з того, що віртуальний бізнес не прив'язаний географічно до місця і не має обмежень щодо площі в просторі, він економічніший з точки зору матеріального визначення (не потребує оплати комунальних послуг чи орендної плати), але більш цінний і з точки зору інформації про програмне забезпечення і з точки зору грошей.

Чинники інформаційної економіки, що зумовили розвиток окремих властивостей управління віртуальним підприємством, представлені на рис. у вигляді логічної схеми управління зовнішньоекономічною діяльністю віртуальних підприємств:

Рис. Схема менеджменту зовнішньоекономічної діяльності віртуальних підприємств
Джерело: сформовано на основі [2].

Дана схема показує, що за цих умов не тільки набуваються можливості швидкого реагування на зміни, гнучкого пристосування до несподіванок і потреб ринку, а й стратегічно розвиваються передумови високої довгострокової стратегії.

Таким чином можна зробити висновок, що сучасний етап віртуального підприємництва із наданням хмарних послуг характеризується високим розвитком і глобалізацією цифрових технологій, що розповсюджуються до всіх сфер людської життєдіяльності вельми високими темпами. Зараз саме той цікавий час, коли стабільність віддзеркалюється непередбачуваністю, а постійні зміни стають реальністю, що й призводить до трансформації традиційних економічних форм зовнішньоекономічної діяльності підприємств у прогресивні та на тривалу перспективу.

Однією з особливостей управління зовнішньоекономічною діяльністю віртуального підприємства є створення такої організаційно-структурної мережевої системи, коли ключові бізнес-процеси повністю визначають продуктивну реалізацію бізнес-проектів, а відносини з партнерами знаходяться на такому високому рівні, що задовольняють потреби клієнтів безбар'єрно.

Список використаних джерел

1. Що таке хмарні сервіси та як вони допомагають бізнесу. URL: <https://gigacloud.ua/blog/navchannja/scho-take-hmarni-servisi-ta-jak-voni-dopomagajut-biznesu>
2. Подчасова П.Т. Віртуальні підприємства як сучасна форма організації зовнішньоекономічної діяльності. *Збірник наукових праць МННЦ ІТІС*. 2019. Вип. 14. С. 24-45
3. Про хмарні послуги: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2075-20#Text>

СТАТИСТИЧНІ АСПЕКТИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНИ

Мулик Олена Василівна,
кандидат фізико-математичних наук,
старший викладач кафедри математичного
аналізу та теорії ймовірності;
НТУУ «КПІ» ім. Ігоря Сікорського;
Свистун-Золотаренко Ліна Олександрівна,
кандидат економічних наук, доцент

Стан здоров'я є важливою складовою та мірою якості життя для кожної людини, а також обумовлює соціальний та економічний розвиток країни, оскільки саме людина є найголовнішим елементом виробничих сил і найважливішою цінністю в державі.

Відповідно до статті 49 Конституції України кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування [1].

Оскільки, охорона здоров'я – це комплекс заходів з охорони здоров'я, запобігання та лікування хвороб людини, сприяння продовженню тривалості її життя, то система охорони здоров'я – це організаційна структура, що управляє відповідними матеріальними, фінансовими, кадровими та інформаційними ресурсами в процесах реалізації зазначених вище заходів.

Стан системи охорони здоров'я віддзеркалює загальне становище економічних і соціальних процесів у суспільстві. Нажаль, сьогодні в нашій